

100 marek
za numer

Miesięcznie **2500**
marek

Granica miesięczna 4000 Mk
Konta czekowe PKO Nr 140.256

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcji Nr. 396.
Telefon Administracji Nr. 310.
Adres telegr. Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:
Powszechnie biuro reklamy
„PRASA”
Kraków, Armiińska 16, tel. 20-86
Konta czekowe 149.975.

W poważnej chwili

Wybory obecne zastały nas w bardzo krytycznym położeniu gospodarczym. Nie ulega już żadnej wątpliwości, że ekonomicznie starzamy się w przepaść bankructwa, że w coraz to szybszym tempie kroczymy ku stosunkom, jakie zapanowały w zbankrutowanej Austrii i — Bolszewii.

Groźna dla naszej niepodległości skutki polityczne, jakie wynikną z katastrofy gospodarczej państwa, jeżeli nie zdołamy się na jakiś czyn stanowczy, — nie dadzą też długo na siebie czekać. Drożyna bowiem zatraciła już zupełnie jakikolwiek hamulec. Ceny wszystkich artykułów utrzymania rosła zastraszająco z każdą godziną, marka polska spadła do kursu 15 tysięcy za 1 dolara, państwo ledwo wciągnie klasa pracująca — robotnik i urzędnik — uginają się pod brzemieniem drożyny i biedy, zaś ubogie rzesze inwalidów, wdów, sierot i emerytów w najskrajniejszą spychane są nędzę. Jesteśmy świadkami bezkarnych orgii, opętanych szałem bogactwa się drogą rozboju paskarskiego klas posiadających. Na żywem ciele państwa i ludu pracującego — bezlitosny a tęp powojenny burżuj-dorobkiewicz, pozbawiony kultury i serca producent i handlarz.

I dzieje się to wszystko w państwie, pełnym niezliczonych bogactw naturalnych, w państwie, mającym setki tysięcy zboża na wywóz, a miliony sztuk bydła i drobiu, zaś setki wagonów jaj cukru i innych środków spożywczych. Jesteśmy jakby — spichlerzem środkowej Europy, a nie jesteśmy w stanie wyżywić własnego inteligenta i robotnika; widzimy takie anomalie, jak panno-sząca się burżuazja i biedne państwo, napływ złota do kraju i bankructwo rodzimej waluty. Wolny bowiem pasek przeszedł granice państwa i za zgodą rządu burżuazyjne go opala kraj z żywności i powstaje takie zjawisko, że im więcej obcej, złotej waluty w państwie, tem nędzniejsza polska marka, gdyż burżuazja wartościową walutę ukrywa w kasach, lub lokuje ją w bankach zagranicznych, wypłacając robotnika i urzędnika oraz płacąc państwu śmiesznie niskie podatki w zdeprecjonowanej marce, której kurs jeszcze bardziej obniża, skupując łapczywie na giełdach zagraniczne dewizy.

Burżuazja wywozi żywność, a sprowadza rzeczy zbytekowne, bawi się i używa, gdy masy wydziedziczonych cierpią nędzę, a państwo podupada!

I pytamy: kto położy kres tej zbrodniczej robocie zanarchizowanych paskarzy? Dokąd trwać będzie bezkarność zgrai wyzyski-waczy i grabarzy państwa?

Odpowiedź na te pytania ma dać lud w dnia 5 listopada.

Nie musimy, że kontynuowanie nadal dotychczasowej polityki gospodarczej państwa w prostej linii prowadzi Polskę do niechyb-nego upadku nie tylko gospodarczego, ale i politycznego! Burżuazja bowiem uważa Pol-skę za swój wyłącznie folwark i rządzi się, jak szara gęś, rozprawiając w sposób ra-bunkowy dobrami narodowymi, jak gdyby one jej wyłączną były własnością, nie zwa-żając zupełnie na najwyższe interesy robotnika i inteligenta, którzy jedynie utrzy-mują państwo i broją go, produkują i pod-nieśli kulturę. Dzięki jednak ażeświa-domieriu politycznemu i społecznemu inte-ligencji, a nawet robotników, niekultural-na burżuazja, nie pracując, może bezczad-nie i rządzić, rządzić po myśli swych egoi-

stycznych interesów klasowych.

Tylko zwrot w dzisiejszej polityce państwa może uratować nas od strasznych prze-żyć, jakie spaść mogą jeszcze na państwo i lud pracujący.

„Chjena”, jednocząc w swym bloku kapi-talizm obszariczny i paskarski, usiłuje kłam-stwem i terorem opanować wybory. Skiero-wuje ona dyskusję na tematy, nie mające z istotnym położeniem państwa nic wspól-nego; krzyczy o rozwodach, o szkole wyzna-niowej, rzuca hasła obrony niczem, nie za-grożonej religii, urządza demonstracje szo-winistyczne, a wszystko w celu — odwróce-nia uwagi społeczeństwa od winowajców obecnego położenia. W jarmarcznym zgłęb-ku wyborczym „chjenty”, w powodzi fraze-sów i kłamstw, z trudem toruje sobie drogę jasna, zdrowa myśl polityczna, państwowa. Myśl ta zwyciężyć musi, jeżeli nie ma w cha-osie reakcyjno-paskarskiej anarchii pań-stwo zginąć. Położenie jest tak ciężkie, że dziś waży się interesy nie tylko klas społecznych, ale losy państwa, dzień 5 i 12 listo-pada będzie terminem, w którym lud pra-cujący wszystkich grup i zawodów, oraz ci wszyscy, którzy pragną zwycięstwa idei praworządności, postępu i sprawiedliwości społecznej, zadecydują o losach społeczeń-stwa i narodu.

Zblokowane w chjeńskiej ósemce obszar-nictwo i cały kapitalizm, pragnie lud stero-ryzować i zdemoralizować kłamstwem i ko-ruptcją. Sypią też ci paskarze miliardy na wybory, miliardy, których odmawiają pań-stwu, nie płacąc podatków! Wiedzą, że te miliardy, wydane na wybory, sowie się im opłacić mogą, gdy się im uda zwyciężyć, gdy lud pracujący, gdy inteligencja da posłuch ich fałszywym hasłom, lub brnąć w apatyję, nie spełni należycie obywatelskiego obowiąz-

zku głosowania. Bo wówczas, gdyby się speł-niły marzenia kapitalistyczno-paskarskiej chjenty. — dotychczasowa polityka głodze-nia i wyzysku klasy pracującej i państwa będzie zabezpieczona i poprowadzi naród do zguby.

Nie dla agitacji to piszemy, lecz ostrzegamy, póki czas jeszcze, najszerzszą rzeszą wy-borców. Nie chcemy uchodzić za proroków, ale znając naturę dzisiejszego ładu paskar-skiego, zdając sobie jasno sprawę z tenden-cji jego polityki, pragniemy z całego serca ochronić państwo od zguby, a lud pracujący od cierpienia, które się potęgują z każdym dniem panowania paskarstwa. Niezależnie ani osobistym, ani klasowym interesem wy-zysku, obecną katastrofę przewidzieliśmy, tak w prasie, jak w Sejmie i na zgromadze-niach, ostrzegając rząd burżuazyjny i klasy posiadające przed niepoczytalnymi, egoiz-mem dyktowanymi eksperymentami wolno-go paskarstwa. Egoizm klasowy burżuazji wspieranej kropidłem zwyciężał nad ideą dobra ogólnego i państwa, a dziś narzuca się on ludowi pracującemu pod płaszczy-kiem hasła „wszechstanowych”, „narodow-ych” i „religijnych”.

Polska Partya Socjalistyczna nie dąży do zwycięstwa zapomocą kłamstwa! Rozwi-ja ona swój głęboki program społeczno-po-lityczny, mający dobro ogólne na celu. Czy-ny jej świadczą, że była ona jedyną Partya w Polsce, na której oparł się dziś zwycięski, polski, rewolucyjny ruch niepodległościowy. Czyny jej świadczą, że ona jedna broni szcze-rze interesów państwa i klasy pracującej, łącząc ściśle ideę niepodległości narodu z wyzwoleniem społecznym LUDU pracujące-go, na którego szczęściu i wolności oprzeć pragnie przyszłą Polskę ludową!

Dlatego każdy wyborca, którego serce peł-ne jest szczerą patriotyzmu, każdy, kto pragnie szczęścia własnego i państwa, OD-DA SWÓJ GŁOS NA LISTE LUDU PRA-CUJĄCEGO, NA LISTE NR. 2.

M. P.

W jaki sposób będziemy głosowali?

W niedzielę 5 listopada 1922 wszyscy zwolen-nicy naszej listy Nr. 2 powinni już przed godz-iną 9, a najpóźniej o godz. 9 zjawić się w lokalu obwodowej komisji wyborczej, mając w kiesze-ni przygotowaną kartkę głosowania z cyfrą 2.

Legitymacyj urzędowych do głosowania — jak to było za czasów austriackich — obecnie nie wydaje się.

Każdy wyborca musi głosować osobiście — głosowanie przez pełnomocnika jest niedopusz-czalne. Ustawa dopuszcza, aby osoba ciężko chora lub ubożna posługiwała się pomocą jakiejś osoby krewniej lub znajomej przy wkłada-niu karty głosowania do koperty urzędowej.

Stanowiący przed komisją żąda wyborca od przewodniczącego koperty urzędowej. Następnie wyborca zagląda do koperty, czy jest próżna i wkłada do niej przygotowaną kartkę głosowa-nia z cyfrą 2.

(Nieważne są kartki głosowania innego kolo-ru, aniżeli białe, dalej takie, na których zamie-szczone jest nazwisko kandydata, jakikolwiek inny dopisek, prócz cyfry, godło lub portret). Z kopertą zamkniętą zgłasza się wyborca do przewodniczącego komisji, wymienia swoje imię i nazwisko, ulicę i numer domu, w którym mieszka i oddaje kopertę zawierającą głos, którą przewodniczący obowiązany jest w obecności wyborcy wrzucić do urny.

Wprowadzić wyborca nie jest obowiązany oka-zywać swej legitymacji, ale z ostrożności lepiej

zabrać ze sobą książkę robotniczą, paszport, dokument wojskowy lub inny dokument identy-czności, bo pełna komisja obwodowa może za-żądać legitymacji, jeśli ktoś z komisji zakwe-styonuje identyczność wyborcy. Uważajcie aby wrogowie nasi nie agitowali w lokalu wybor-czym, nie rozdawali kartek głosowania, bo w okręgu 100 metrów od lokalu komisji wyborczej nie wolno agitować, ani też wygłaszać przemó-wień. O każdym takim nadużyciu należy bez-zwłocznie donieść naszemu mężowi zaufania, zastępującemu przy komisji obwodowej.

Towarzysze! Towarzyszeki!

Pamiętajcie o funduszu wyborczym! Listy składkowe należy bezzwłocznie zwrócić.

Krakowski Komitet wyborczy PPS.

FARBOWANIE WŁOSÓW

Z OREAL NENNE 1427

WE WSZYSTKICH ODCIENIACH PRZEZ PIE-W-SZORZĘJNYCH SPECYALISTÓW WYKONANE
J. KŁEZYŃSKI, KRAKÓW, PLAC W.W. ŚWIĘTYCH L. 11

Faszysta endecki na prowincyi

Rewelacje „Dnia Lubelskiego”: wódz bojówki endeckiej przechwala się, że broń otrzymuje od wojskowych. Pokazuje polecenia generalne i policyjne. — Do najtajniejszych misyj i stosunków z wojskowymi używa żyda Braumfelda, do wywiadów służy mu jakoby rektor prywatnego katolickiego uniwersytetu. — Co władze lokalne i rząd wobec jego pogroźek?

W lubelskim „Dniu Polskim” znajdujemy rewelacje, dotyczące bojówki endeckiej, grasującej na gruncie Lubelszczyzny. Komendantem tej bojówki jest niejaki p. Stanisław Jezierski, który — według rzeczonoego dziennika — był „w roku 1918 nawet karany sądownie za przywłaszczenie cudzej własności”.

Ów kierownik agitując — a zdarzać się to miało nieraz i przy kieliszku wpadał na szersze wyznania, o celach i zamierzeniach bojówek, które to wyznania tak charakteryzuje „Dzień Polski”:

„Celem tym jest, jak twierdził p. Jezierski, w razie przegrania wyborów przez prawicę, tj. 8-kę, dokonać w Polsce zamachu stanu i dlatego prowadzone są dziś wywiady w Warszawie o Belwederze, zaś na prowincyi, a między innymi w Lublinie, o wybitniejszych działaczach i posłach stronnictw lewicy społecznej.

Pan Jezierski, w przystępie szczerości, kilkakrotnie wymieniał nawet nazwisko protektora bojówek na województwo Lubelskie — osobistości znanej bardzo i ustosunkowanej w sferach rządowo-administracyjnych.

Agitowanym i wciągany przez siebie do bojówki p. Jezierski dowodził, że dziś podczas wyborów, wszyscy członkowie bojówki muszą roznieść odezwy Chjeny i rozbijać wiece ludowe i socjalistyczne, a na rozkaz owej zakonspirowanej władzy napadać na posłów ludowców i pepeesowców, nie cofając się przed zabójstwem. (Do posła Dymowskiego kilka dni temu strzelano, kiedy sam powracał w nocy z zebrania w okolicach Trawnik, do posła Arciszewskiego strzelano również w zeszłym tygodniu pod Zabkovicami, gdy powracał z endeckiego wiecu w nocy).

Dalej zaś pisze ów dziennik:

Pan Jezierski mniej zdecydowanym, chwiejnym kandydatom wyjaśniał, że policja jest po ich stronie, a wojskowość przez stosunki ich ludziom daje broń i amunicję, ile tylko zażądata.

Co do funduszków, to p. Jezierski twierdził, że główne władze kierownicze bojówki rozporządzają olbrzymimi funduszami, zbieranymi na ten cel w sferach kapitalistyczno-ziemiańsko-paskarskich.

Podobno niedawno p. Jezierski został aresztowany w Warszawie, ale moiżni jego protektorzy starają się wszelkimi sposobami, aby sprawę zatuszować, a głównie, aby nie była poruszona przed odnośne władze państwowe przed wyborami, obawiając się nieprzyjemnych rewelacji

„Dzień lubelski” słusznie zaznacza, że opinia publiczna domaga się wyjaśnienia i wyświetleń tej ciemnej sprawy”.

Zanim jednakże przyszło jakieś urzędowe wyświeślenie dotyczące osoby i działalności tak opisanej postaci i tego, jak rząd pojmuje ochronę wolności i czystości wyborów — tenże dziennik lubelski uzyskał jeszcze osobliwsze, jeszcze sensacyjniejsze szczegóły.

Pisze on, iż poruszenie tej kwestyi spowodowało, że wiele osób udzieliło mu ściślejszych informacji zwłaszcza, że p. Jezierski „uważając się za człowieka opatrnościowego, powołanego do dokonania nadzwyczajnych czynów, udzielał wielu osobom informacji”.

„A więc — czytamy dalej — pan Jezierski posiadał legitymację wydaną przez Główny Zarząd Związku Górnośląskich Powstańców, na której to legitymacyi pan generał Listowski własnoręcznym podpisem wzywa wszystkie oddziały wojskowe (?), aby panu Jezierskiemu były w jego robocie pomocne.

Również na tej samej legitymacyi zastępca Głównego Komendanta Policji Państwowej, p. Wardyński, podobne polecenia — wezwania daje do wszystkich komend Policji państwowej.

Pan Jezierski na poparcie słów swoich, że wojskowość popiera go i jego bojowników, pokazywał wojskowy dokument podróży na bezpłatny przejazd kolejami wystawiony przez warszawską Komendę Placu.

Pan Jezierski pokazywał raport do Głównicy

Komendy POOK w Warszawie o otrzymanej od wojskowości lubelskiej broni dla wyekwi-powania bojówki tutejszej.

Wedle jego słów głównym kierownikiem konspiracyjnych bojówek endeckich w Polsce jest p. Korfanty.

POOK utrzymuje ścisły kontakt z „Sokolem”, którego wielu członków jest czynnymi członkami POOK.

Pan Jezierski werbował nawet żydów. Oto w liście swym do pewnego porucznika, mieszkającego w Wilnie, pisze:

Szanowny Panie Poruczniku!

Ponieważ Pan obiecał poparcie dla moich ludzi w Wilnie, wobec tego polecam Panu mojego bardzo zaufanego człowieka, pana Braumfelda Abrama Jakóba, któremu można w zupełności powierzyć każdą sprawę. Dlatego jedynie posyłam Panu p. Braumfelda gdyż, jak Pan mnie informował w Lublinie, to praca tam jest bardzo niebezpieczna, a on, jako izraelita, będzie mógł oddać duże usługi dla sprawy narodowej; posiada moje zupełnie zaufanie. Proszę temu panu dać odpowiednie mieszkanie — fundusz nadeślę.

(—) Jezierski.

Organizacya POOK posiada swój oddział wywiadowczy, na czele którego — wedle słów pana Jezierskiego — stoi p. Kanarowski, współpracownik „Głosu Lubelskiego”, rektor Uniwersytetu Lubelskiego (?!)

Ótóż obowiązkami ministerstwa wojny i spraw wewnętrznych jest skontrolować, czy ów Jezierski produkuje autentyczne, czy sfałszowane dokumenty, popierające jego osobę i robotę i z każdej z tych ewentualności wyciągnąć należyte konsekwencye.

Szczytem bowiem skandalu byłoby, gdyby zbrojownie państwowe były ogłaścane dla uzbrajania band, szerzących bezprawie!

Rząd nie może przytem spoglądaniem przez palce brać odpowiedzialności za to, co się z tych bojówek na tak wielką skalę tworzyło i wykluczyć może w przyszłości.

Ponadto, jeżeli ów Jezierski istotnie, jak twierdzi informatorowie „Dnia Polskiego”, posuwał się w „zapale” agitacyjnym aż do namawiania do skrytobójczych zamachów na posłów, czy kandydatów — to już to samo polecałoby go wadze policji i prokuratury.

W związku zapewne z tą biernością czy bezradnością władz, znoszących robotę Jezierskich przyszło w Lublinie, jak donosi prasa endecka, do jakiegoś napadu na lokal „Głosu Lubelskiego”.

Kandydatury „Chjeny”

Na listach „Chjeny” do Sejmu i Senatu figurują takie nazwiska:

- Książęta:** Książniczka Puzynianka.
- Hrabiowie:** Hr. Skirmunt Konstanty, Hrabi-na Szebeko Józefa, Hr. Szebeko Ignacy, Hr. Żółtowski Adam, Hr. Żółtowski Zbigniew itd.
- Obszarnicy:** Stecki Jan, prezes „Związku Ziemiaków”, Fudakowski Tadeusz, cukrownik, wiceprezes „Związku Ziemiaków”, Gościcki Jerzy, Jasiukowicz Stanisław, Rzednicki Antoni, Sieheń Tadeusz, Braniewicz Józef, Rudecki Stanisław, Szymborski Julian, Kinorski Maryan, Cieszkowski August, Długoborski Konstanty, Trampczyński Wojciech i wielu innych.
- Kapitałiści:** Korfanty Wojciech, kapitalista węglowy na Górnym Śląsku, Wierzbicki Andrzej, prezes Centr. Związku przemysłu, handlu, górnictwa i finansów tak zw. „Lewiatana”.
- Fabrykanci:** Gerlicz Wiesław, fabrykant z Łodzi, Grabski Edward, przemysłowiec, Rudnicki Jan, Mencil Antoni i t. d.
- Bankierzy:** Szarski Marcin (Feintuch).
- Popiecznicy ich:** St. Głabiński, były c. k. mi-

- nister austriacki, obrońca kamieniczników, wolnego handlu i protektor polskich i żydowskich fabryk tytoniowych, wróg monopolu. Michałski Jerzy, b. minister skarbu, wnioskodawca i autor projektu skasowania osmiogodzinnego dnia pracy. Ksiądz prałat Albrecht Jan, patron chadeckich, przyjaciel obszarników, od których brał milionowe sumy na lamistrejkiwskie związki chadeckie.
  - Kupcy:** Bogusław Herse, wielki kupiec w Warszawie. Tomaszewski i inni.
  - Przedsiębiorcy pogrzebowi:** Bolesław Koskowski, red. „Kuryera Warszawskiego”, Władysław Rabski, red. „Kuryera Warszawskiego”.
  - Generałowie:** Józef Haller, jako dekoracya „Chjeny” w Warszawie.
- Wśród tych nazwisk — rozsiane są z ranka kandydatury menderów chadeckich — bankowców, idących na żer wilków i rekinów kapitału.
- Robotnicy! Ludzie Pracy!**
Samo zestawienie powyższych kandydatów mówi za siebie.

UWAGI

Weselni generałowie

Możemy odsłonić dzisiaj rąbek tajemnicy, dlaczego nie doszła w Polsce do skutku lista kandydatów do Sejmu i Senatu?

W Polsce zabrakło poproszonym generałom do postawienia na czele listy... A ambicje na tym punkcie wzrosły wśród burżuazyjnych impresariów list, na podobieństwo ambicji, istniejących u dawnych kupców moskiewskich, którzy nie mogli wyobrazić sobie porządnego wesela nie tylko bez tłuczenia zastawy, lecz bez generała przy stole... Tacy „swadźiebni” generałowie rekrutowali się zazwyczaj z pośród generałów w stanie spoczynku. U nas poszukiwano najchętniej generałów w stanie... obrazy.

Ale jak, pytamy, naprędce mogła zdobyć owa lista swojego generała, gdy endecya zdmuchnęła dla siebie Hallera, skulszczyki, chcąc pokazać, że nie gorsi: Latinka, mieszczenie poznajscy Dowbora, NPR Hohenauera, jakaś lokalna lista lwowska Iwaszkiewicz? itd. Już endecya lwowska musiała się kontentować brygadierem Maczyńskim...

Zdawało się, iż w Polsce istniała inflacya generalna — tymczasem do wyborów zabrakło generalskich szlif.

2 to pokoi, to równouprawienie obywatelskie, to wolność polityczna, to tep-e-n-e nadużyć i bezprawia, to poszanowanie praw mniejszości narodowych.

HUMOR I SATYRA

DWA VETA

Rzym wybierał papieża... Za Wiednia podnieśli Rusał biskup Puzyna, wioząc c. k. veto... Dzisiaj dla Rzymu — nie większa poclecha: Liberum veto zgłasza w Krakowie Sapieha. Jeden — cesarski rozkaz miał w najwyższej cencie. Drugi — dogadza „Chjenie”...

RYBY

Okonia, rybę lichą, ale pospolitą Sąd wielkorybi ogłosił banitą Z pośród wiernych rybek grona, Iżby ich społeczność nie była gorszona. Gdy zaś się wina zmazały dwa sumy, Z wyrokiem cicho... Grubych to ryb fumy... Summa summarum — rzecz nie tak drażliwa. Woda złe zmywa! A potem przyjdą lody — i cisza w głębinie, Zgorszenie minie...

Składki

NA FUNDUSZ WYBORCZY PPS złożyli w dalszym ciągu: Edmund Burczykowski 81.440 mk. przez tow. Malisza 10.000, Org. krawców 117.600 Tytoniowi 76.500, Tytoniowi 72.500, Studra 500 Teatrni 100.000, Spingarn 15.000, Glücksman 2.000, Eudowlani 9.000, na zgromadzeniu kolejarzy 13.604, robotnicy od Zieleniewskiego 18.673 Woźniak 1000, Sperling 25.000, Personal konsumi z ul. Długiej 13.000, Org. Piekarzy 45.000, Stoli rze 15.000, tow. Czechowski 1000 mk.

Zwycięstwo faszystów we Włoszech

W ubiegły wtorek przemawiał Mussolini na kongresie faszystów w Neapolu. Wódz faszystów mówił:

— Albo oddadzą nam władzę dobrowolnie, albo weźmiemy ją gwałtem, urządzając pochód na Rzym.

— Na Rzym! Na Rzym! — krzykliwi słuchacze. Chodzi, mówił Mussolini dalej, o kwestyje dni, może godzin. Akcja, przeprowadzona w całym Włoszech, o jednej godzinie, musi pochwylić niedźwiazg rządzącą za gardło.

To się działo we wtorek. W piątek Mussolini wykonał swą groźbę. W całym Włoszech zmontowano faszystów, obsadzili oni budynki rządowe, objęli koleje, poczty i telegrafy — zamach ośmów podpięcia dekretu zawieszającego san obłożen a i dziś Mussolini, renegat socjalizmu, jest prezydentem ministrów.

Z obawy przed rewolucją proletaryatu rządząca we Włoszech liberalna burżuazja popierała faszizm jako broń przeciw proletaryatowi.

Burżuazja przyglądała się beczynie gdy „młodzież” organizowała i uzbrajała się do wojskowemu. Sama dawała fundusze na tę organizację i pozwalała, aby rząd dawał jej broń z magazynów wojskowych.

Burżuazja radowała się gdy zorganizowane bandy „czarnych kolesi” rzucały się na robotników, gdy rozbiły ich zgromadzenia, podpalały domy robotnicze, drukarnie, gdy niszczyły owoce półrocznej pracy organizacyj zawodowych.

Burżuazja opiewała Mussoliniego jako „bohaterę narodowego”, który pokonał proletaryat, zduślił rewolucję. Teraz ta burżuazja dowiedziała się, że wyhodowany przez nią faszizm zwrócił się przeciw niej.

Od złamania strajku kolejarzy w sierpniu br. siły faszystów urosły niepomiernie. Nie wystarczyło im już, że wolno im było mordować proletaryat w interesie burżuazji. Byli zdecydowani niszczyć burżuazję i odebrać jej władzę we własne ręce. Temu niebezpieczeństwu starał się zapobiec 80-letni Giolitti, stary wódz liberalnej burżuazji.

proponując faszystom utworzenie rządu koalicyjnego. Z początku Mussolini zgadzał się na tę propozycję, jednakowoż stawiał wysokie wymagania, że się interes rozbił. Żądał rozwiązania parlamentu, narzucenia reakcyjnej reformy wyborczej, zmiany kursu polityki zagranicznej i najważniejszych tek w gabinecie.

rozwiązania się rozbiły i zdawało się, że nastąpi zwłoka w przesileniu. Tymczasem reakcyjna prawniça uniemożliwiła ten plan: przez dymisy ministra Riccio cały gabinet Facy upadł. Teraz Mussolini uważał, że czas jego nadszedł.

Ze swym okrzykiem bojowym „Eja, Eja, Alala!” faszystów przypuścili szturm do prefektur i dworców. Skutek wiadomy: Mussolini tworzy rząd, w którym sam obejmuje trzy najważniejsze teki.

Burżuazja sama wyhodowała faszizm, teraz pada jego ofiarą. Burżuazja nie miała już oparcia w wojsku i policji, które tylekrotnie używała, gdy faszysty mordowali i palili socjalistów; teraz Mussolini mówi jej z szyderstwem, że „państwo musi porzucić neutralność.”

Faszizm miał być gwardyą burżuazji przeciw rewolucji, a teraz robi rewolucję przeciw legalnemu porządkowi. Powtarza się historia z r. 1848 we Francji, gdzie burżuazja powołała Napoleona robotnikami, a po zwycięstwie nad robotnikami Napoleon wziął burżuazję za łeb i zabił się cesarzem.

Tosamo dzieje się teraz we Włoszech. A przy tym ten nie odstrasza burżuazji w innych krajach od naśladownictwa. Mają swych faszystów Niemcy (orgasowcy), Węgry (bandy Horne), Burżuazja, chcąc uniknąć dyktatury proletaryatu, poddaje się dyktaturze najciemniejszego żywiołów, które wykonywują tę dyktaturę. Może dostarczoną im przez samą burżuazję, grupującą się obecnie w osemce, do dalszej „pracy” nad utworzeniem systemu w Polsce przy dobrej woli da się takie indywidualum znaleźć. Niechże nasza burżuazja także zakoszuje tej „ochrony”, która może stać się dla niej obrońcą.

Mussolini osiągnął swe zwycięstwo głównie przez przejście króla na jego stronę. Niedawny „pupul likant”, który głosił konieczność przeobrażenia dynastji sabsaudzkiej, nawrócił się i przysięgł na kongresie w Neapolu mówić o „świętych prawach” monarchii z tamsamem przekonaniem, z jakim swego czasu Salandra mówił o „świętym egoizmie”, zmuszającym do złamania traktatów i wzięcia udziału w wojnie. Król Wiktor Emanuel prędko polapał się w sytuacji. Poczuli on, że „nawrócenie” faszystów będą dla niego największą podporą w walce z proletaryatem, że Mussolini jest pewniejszą podporą tronu niż Turatti i dlatego przeszkodził rządowi Facy w zorganizowaniu obrony przeciw zamachowi.

Teraz Mussolini stoi na czele rządu i już ogłoszony przez niego program wskazuje, że z jednej strony dąży on do zupełnego zniszczenia klasy robotniczej, z drugiej strony gotów jest do kompromisu w dziedzinie polityki zagranicznej.

Zapowiedź zmiany ordynacji wyborczej, zakaz strajków, cenzura prasy — wszystko to skierowane jest przeciw klasie robotniczej, aby jej odebrać reprezentację w parlamencie, uniemożli-

wić jej walkę ekonomiczną, pozabawić ją głosu w sprawach publicznych. A w polityce zagranicznej Mussolini, który ciągle judził przeciw zawarciu z Jugosławią traktatu, cofnął się na osłej linii, prawiąc o konieczności dotrzymania zobowiązań.

Włochy wchodzą na niebezpieczną drogę. Szalony nacjonalistyczny, który ogarnął je w r. 1918 trwa, z krótką przerwą za rządów Nitti, trwa w dalszym ciągu i obecnie zostanie jeszcze spętany. Polityka nacjonalistyczna, dążąc do ekspansji na Bliskim Wschodzie, może doprowadzić do konfliktów z Francją, która tam uważa swoją supremację za tradycyjną. Polityka ta jest tem niebezpieczniejszą, że Włochy stoją w obliczu katastrofy finansowej, spowodowanej wojną i jej następstwami.

W każdym razie do dotychczasowych zapalnych miejsc w Europie przybyło jeszcze jedno i z tej racji horyzont polityczny jeszcze bardziej się zaciemnił.

ly.

Ruch wyborczy

Do urny!

Ze strony urzędowej otrzymujemy następujący komunikat:

Mimo, że wybory do Sejmu i Senatu są aktem wielkiej państwowej doniosłości, gdyż od składu przysyłnych Izb ustawodawczych zależy dalszy pomyślny rozwój naszego młodego Państwa, z ubolewaniem stwierdzić należy, że naogół zainteresowanie ludności wyborami jest słabe. Odnosi się to tak do miast jak i wsi. Z wielu stron dochodzą głosy, że wielką część wyborców i wyborczyń ogarnęła pod tym względem apatia. W miastach i wsiach wiele osób oświadcza, że do urny wyborczej się nie zgłosi. Wobec tego przypomnieć należy, że czynne prawo wyborcze jest obowiązkiem obywatela i obywatelki. Niechęć stracenia paru godzin czasu przy akcie wyborczym nie powinna tu odgrywać roli. Należy spełnić obowiązek obywatela wobec wolnej Ojczyzny i na szalę przyszłego rozwoju Państwa rzucić swój głos!

Drukarze krakowscy a wybory

W przepelnionej sali Stow. drukarzy „Ognisko” odbyło się w niedzielę 29 października o g. 11 rano zgromadzenie przedwyborcze, na którym referował poseł dr E. Bobrowski. W wyczerpującym referacie omówił działalność klubu posłów PPS w Sejmie, poczem zebrani jednomyślnie po przemówieniu kilkunastu mówców, uchwalili rezolucję, dziękującą klubowi posłów PPS za jego owocną pracę w Sejmie i uchwalającą głosować w dniach 5 i 12 listopada na listę robotniczą Nr. 2.

Zgromadzenia PPS w powiecie krakowskim

Dnia 1 listopada odbyły się dwa zgromadzenia w Mogilanach i Włosianiu, na których referował tow. Malisz z Krakowa. Na obu zgromadzeniach, które się odbyły przy licznych udziałach włościan i robotników, uchwalono jednogłośnie rezolucję wyrażającą wotum zaufania posłom socjalistycznym i oświadczacą się za listą Nr. 2.

W niedzielę 29 bm. o godz. 3 popoł. zwołane zostało zgromadzenie przedwyborcze w Płaszowie, które odbyło się w domu tow. Ładygi. Program wyborczy PPS przedstawił zebrany liczący obywatelom kandydat z listy Nr. 2 tow. Jasiński, który w przeszło dwugodzinnym przemówieniu, nie szczędził ostrych słów krytyki pod adresem reakcji polskiej, działającej w pierwszym Sejmie ustawodawczym. Zebrani postanowili jednomyślnie głosować na listę Nr. 2 i wybrali szerszy komitet wyborczy celem dopilnowania wyborców w spełnieniu obywatelskiego obowiązku w dniu 5 listopada. Poruszone zostały również na tem zgromadzeniu sprawy gminne, przyczem wyrażono oburzenie na magistrat krakowski, który nie dotrzymuje zupełnie zobowiązań wobec obywateli gminy Płaszowa, jakie wziął na siebie w chwili sporządzania umowy o przyłączenie Płaszowa do Krakowa. W tej sprawie zostanie wniesiony odpowiedni memoriał do prezydium miasta i interpelacja na radzie miejskiej.

W niedzielę 29 bm. odbyło się liczne zgromadzenie chłopów i robotników pod gołym niebem w Mogile. Referat o sytuacji politycznej i wyborach wygłosił tow. Albin Różycki, następnie przemawiali tow. Adamczyk i Chudzik. Wiecowi starał się przeszkodzić wójt Lelito wraz z synem, ale otrzymali taką odprawę, że umilkli a w końcu umizgali się do referentów. Zgromadzenie uchwalili solidarnie głosować na Nr. 2, i okrzy-

kiem niech żyje PPS zakończono to imponujące zebranie.

Dnia 26 października odbyło się w fabryce wapna firmy Liban i Ehrenpreis w Podgórzu zgromadzenie. Referował tow. Julian Jelonek na temat wyborów. Uchwalono jednogłośnie rezolucję wyrażającą wotum zaufania posłom PPS. Postanowiono głosować na listę Nr. 2.

W dniu 27 października odbyło się w Zakrzówku zgromadzenie przedwyborcze w restauracji p. Botki. Zagaił i przewodniczył tow. Rusek. Referowali tow. Jelonek Julian i Filek. Zgromadzeni uchwalili rezolucję wyrażającą cześć Naczelnikowi Piłsudskiemu, uznanie Związkowi posłów PPS za ich pracę w Sejmie oraz poparcie najgorętsze listy Nr. 2.

Dnia 29 października odbyło się w Woli Duchackiej zgromadzenie wyborcze w domu p. Peresa. Zagaił ob. Drożdż, przewodniczył tow. Siemiński, referował na temat wyborów tow. Julian Jelonek. Po dyskusji uchwalono następującą rezolucję: Zgromadzeniu w dniu 29 paźdz. robotnicy i obywatele, wyrażają pełne zaufanie Związkowi posłów PPS i postanawiają energicznie popierać listę PPS Nr. 2. W tym celu wybrano szerszy komitet dla agitacji w okolicznych gminach. Na powyższym zebraniu złożyli tow. rzysze na cele wyborcze 6.800 mk.

W tym samym dniu odbyło się w Dąbiu w domu tow. Schindlera zgromadzenie, któremu przewodniczył tow. Trzewiczek. Referował na temat wyborów i działalności posłów socjalistycznych w Sejmie tow. Pankiewicz. Po dyskusji uchwalono jednomyślnie rezolucję wyrażającą uznanie posłom PPS za ich energiczną pracę w Sejmie dla dobra klasy pracującej i postanowiono energicznie popierać listę Nr. 2.

Na zgromadzeniu w Bałcach w dniu 1 listopada przewodniczył tow. Okrutniak, referował tow. Gazur, w dyskusji zabierali głos tow. Wojtowicz, Zacara i wielu innych. Uchwalono wotum ufności dla posłów PPS, oraz głosować na listę Nr. 2.

Zgromadzenia w Jaworznie, Bieczynie i Jeleniu

Dnia 28 października o godz. 8 wieczór odbyło się zgromadzenie wyborcze, na którym przemawiali tow. Paliwoda, Ziarko i Papuga. Po wysłuchaniu przemówień uchwalono głosować na PPS.

Dnia 29 paźdz. odbyło się zebranie w Bieczynie o godzinie 3. Przemawiali tow. Paliwoda i Pogoda, poczem uchwalono jednogłośnie oddać głosy na PPS.

Dnia 29 paźdz. odbyło się zebranie w Jeleniu. Referowali tow. Z'arko i Pajak o postulatach. Zebranie uchwalło solidarnie głosować na listę socjalistyczną Nr. 2.

Zgromadzenie posła Smulikowskiego w Wieliczce

Dnia 27 bm. odbyło się w sali „Kina” w Wieliczce zgromadzenie przedwyborcze posła tow. Smulikowskiego. Ze względu na osobę posła Smulikowskiego, najbardziej zasłużonego w Sejmie bojownika spraw funkcyjnaryusza państw, przybyli na zgromadzenie w znacznej ilości funkcyjnaryusze publiczni, Zagaił i przewodniczył tow. inż. Nowak, sekretarzował tow. Okoński Jan. Poseł Smulikowski w referacie swoim przedstawił głównie stosunek Sejmu do postulatów funkcji i wykazał faktami, że cała reakcja szła zgodne przeciw tymże. Kiedy fakta stwierdzają, że od paskującego kapitału funkcyjnaryusze państwowi niczego dobrego spodziewać

się nie mogą, pozostaje dla nich jedynie droga utworzenia wspólnego frontu walki o prawo do życia, frontu jednolitego pracowników fizycznych i umysłowych. Jeżeli pracownicy umysłowi, trzeźwo i zdrowo myślący, mają rzeczywistość na sercu był swoich rodzin, winni w dniu wyborów oddać swe głosy na listę PPS numer 2. Cała dotychczasowa działalność klubu PPS jest niezbitym dowodem, że jedynie ten klub walczył o postulaty pracowników państwowych wytrwale i skutecznie.

Niesłychaną burzę i protesty wśród zgromadzonych wywołał swoim przemówieniem p. Węgrzynek, rozbijacz jedności robotniczej i drugi warchoł p. Okoński Franciszek, który tak się rozczulił kandydatami posłów Marka i Smulikowskiego, że jakkolwiek sam postanowił publicznie głosować na nich, jednak przy końcu przypomniał sobie o zobowiązaniach, zaciągniętych wobec mieszczan i on robotnik wzywał podobno do głosowania na mieszczańską listę. Z powodu zgiełku i protestów obu niefortunnych mówców zgromadzenie nie pozwoliło skończyć przemówień. Również wyrwał się z niebardzo dobrze pomyślaną agitacją za 18. inwalida p. Kopiniak, który wzywał do głosowania na najsilniejszy klub w Sejmie, to jest na klub inwalidów...?!? Przemówienie jego szczerze rozbawiło zgromadzonych i tym sposobem dano mu do zrozumienia, że największym wrogiem inwalidów będzie ten, kto odda głos na ich listę, gdyż inwalidzi żadnego posła nie wybiorą, a zerwą dobre dotychczasowe stosunki z PPS. Czuć w tej całej hecy z 18-ką intrygę Chjeny, która tą drogą chce rozbić klasę pracującą. Na wszystkie powyższe zarzuty odpowiedział poseł Smulikowski, który w rzeczowych i przekonujących wywodach zbił rozumowania przeciwników listy numer 2. Ogólne okłaski były dowodem, że argumenty posła Smulikowskiego trafiły do solidarnego głosowania na listę PPS numer 2.

Z okręgu 43 Biała—Wadowice

Biała, 30 października.

Wiece. — **Partynia demonstracyjna za 2.** — **Nasze odezwy.** — **Jezuita w Sulkowicach.** — **Obchód ku uczczeniu tow. Daszyńskiego.**

Prace wyborcze białskiego RKR dobiegają końca. W ostatnich tygodniach urządziliśmy mnóstwo wieców. W Myślenickim odbyły się 4 wielkie wiece 22-go października: w Myślenicach samych i w Sulkowicach referował tow. Czapiński, zaś w Głogoczowie i Krzywaczce tow. Pająk. Oprócz tego tow. Bednarzyk urządził szereg wieców po wsiach. Chjeński wiec w Myślenicach 22 października został rozbity. W Sulkowicach pokazało się z opowiadań tow. robotników, że miejscowy ksiądz zbiera kobiety i namawia je, aby głosowały na 8-kę; w razie, jeśli mężowie będą namawiali na 2-kę, należy pozornie się zgodzić, a potem w dniu głosowania pocichu głosować na 8-kę. Tak ksiądz wzmacnia sakrament małżeński!

Dnia 29 października odbył się szereg wieców w głównych ośrodkach ruchu. W Żywcu na olbrzymim wiecu referowali tow. Czapiński i Durczak. W Wadowicach tow. Pająk. W **Andrychowie** tow. Sokołowski. W **Muchacu** tow. Dubois. Jednocześnie były wiece w Porąbce, Bestwinie i t. d. Wszędzie jednomyślna decyzja za 2-kę.

Mnóstwo wieców, zwłaszcza w Żywotkiem i w Białym, odbyło się w dni powszednie. Wydaliśmy tu szereg odezwy własnych: „Jak żyje Chjena?”, „Precz z rozdajaczami ludu pracujących!”, „Nasi kandydaci i ich program”, „Czego chce dwójka i ósemka?”. Poza tem przedrukowaliśmy 3 odezwy centralne. Wydaliśmy własny wielki afisz, legitymacje i instrukcje dla mężów zaufania i t. p. „Wyzwolenie” rozszerzyliśmy i wydajemy na razie 2 razy tygodniowo pod rozszerzoną redakcją.

Chjona, na czele z Kozłowskim, Hoteksą i Męczyńskim lata w ostatnich dniach, jak oszalała. Ale w endeckich kołach nazwisko kandydata Dobiji, znanego paskarza leśnego, wywołało przygnębienie. Uczciwi na Dobiję głosować nie będą. „Wyzwolenie” przedrukowało starą (z roku 1907) odezwę ks. Stojałowskiego przeciwko Dobiji jako „oszustowi” i „łodziejowi”.

14-ska Strassburgera nie ma powodzenia. 12-ska Maślanki i ks. Madeja ma szoski w Myślenickim i Nowotarskim.

Dnia 3 listopada w Białej wielkie święto: robotnicy z całego okręgu powitały na uroczystym

wieczu tow. Daszyńskiego. Delegacje ze wszystkich powiatów okręgu wybierają się na ten wiec. Bierze udział chór robotniczy. Cała robotnicza Biała będzie na tej uroczystości.

Zgromadzenia wyborcze w powiecie olkuskim

W niedzielę 15 października, staraniem powiatowego Komitetu PPS, w Olkuszu zostało zwołanych szereg wieców w różnych punktach powiatu. Pierwszy z nich odbył się w Wolbromiu, w sali fabrycznej. Referował program i zadania klasy robotniczej tow. J. Kwapiński. Mowy tow. Kwapińskiego wysłuchano z ogromną uwagą i zainteresowaniem. Wiec zakończono okrzykiem na cześć PPS, i Naczelnika państwa. Po odśpiewaniu „Czerwonego sztandaru” słuchacze rozszli się w podniosłym nastroju.

W **Acelinie** zebranych było około 1000 ludzi, przeważnie włościan. Przemawiali tow. Karou, Lataczówna i Walkiewicz. Przemówienia naszych towarzyszy wysłuchane były z uwagą i uznaniem dla PPS.

W **Bydlinie** do zebranych około 1500 włościan przemawiali tow. Karou, Lataczówna i Walkiewicz. Przemówienia ich były przyjmowane entuzjastycznie. Stojący opodal księżulek miejscowy próbował rozbić wiec przez podjudzanie swoich pupiłków, czemu jednakże zebrani sprzeciwili się i księżulek zmuszony był wiec opuścić. Zebrani włościanie na obu wiecach jednomyślnie postanowili głosować na PPS.

W **Gołeczowach** na zwołanym przez olkuską Chjenę wiecu, zagajonym przez przedstawiciela Chjeny, p. Mazurka, kiedy zaczął przemawiać dyrektor Banku kredytowego, p. Mochnacki, zebrani nie pozwolili mu mówić i przepędzili ich precz. Wówczas głos zabrał przedstawiciel PPS, tow. Kulawik. Przemówienie jego przyjęte było przez zebranych burzą okłasków i okrzykiem na cześć PPS. Wyczerpujące i dosadnie charakteryzujące stosunek kołumeryi do klasy robotniczej, obłudę i faryzeuszostwa sługusów kapitału przemówienie tow. Jurczyk ugruntowało przekonanie i wiarę w PPS. Nie podobało się jednakże przemówienie naszego tow. miejscowemu księdzu Rzepczyńskiemu, który rozjuszony, z wyciągniętymi przed siebie rękoma, z okrzykiem: „precz z socjalistami!” podbiegł do mówcy i próbował go zrzucić z trybuny. Słowa jego atoli odniosły przeciwny skutek, gdyż zamiast mówce, zebrani usunęli księdza i kazali mu pilnować kościoła, a nie polityki. Podobny los spotkał także przedstawicieli Chjeny, którzy przepędzeni, schronili się pod opiekę duchownych skrzydeł niefortunnego księdza. Nauczka, którą dostali, posłuży im zapewne do wyrzeczenia się raz na zawsze iść z obłudą na ustach między lud wiejski i miejski. Na zakończenie zebrani wzniesli okrzyk na cześć PPS, potępiając zarazem prowokację Chjeny, postanowili głosować na listę PPS Nr. 2.

Prócz tych odbyło się szereg większych i mniejszych zebrań w następujących punktach: Kosmolówce, Suloszowie, Wielmoży, Zadrożu, Tarnawie, Zagórowie, Imbramowicach, Przyciężu, Michałowce, Braciejówce i Troksie, gdzie z ramienia PPS przemawiali tow. Jurczyk i Kulawik. Na wszystkich tych zebraniach postanowiono głosować na listę Nr. 2. Domagano się częstszego urządzania wieców naszych, które im bardzo imponowały.

Nieudały wiec chjeński w Dębicy

Dnia 27 października odbył się w sali „Sokoła” pod przewodnictwem profesora gimnazjalnego, p. Wiśniewskiego, zwołany przez Chjenę wiec przedwyborczy mieszczaństwa 46-go okręgu, na którym obozowy na ten okręg kandydat dr. Szurlej z Warszawy z wielką swadą wygłosił swoją mowę kandydacką. Abstrahując od argumentów patryotycznych, było teje mowy treścią twierdzenie, że zbytecznymi są w Polsce ministerstwa kultury i sztuki, oraz zdrowia publicznego, dalej że reforma rolna jest nieprzeprowadzalna i nie na czasie, tudzież, że miasta są zżydziałe i że skutkiem tego mieszczenie winni szukać swego zbawienia w głosowaniu na listę Nr. 8.

W dyskusji zabrał między innymi głos tow. Szydlik, który wykazał pustotę argumentów p. kandydata, wskazując na fakt, że Polska nie jest zaludniona przez Botokudów, lecz przez kulturalnych obywateli, dla których potrzebni są ministerstwa kultury i sztuki, oraz zdrowia. A co się tyczy żydów, to educky mają najmniej powodów do narzekania na nich. Wszak tylko dzięki dwóm głosom żydowskiemu, rabinów dra Thona i Perlmuttera, został wybrany p. Trąpczyński, endeck. marszałkiem Sejmu. Zarazem wskazał tow. Szydlik na fakt, że figurujący na liście kandydatów Nr. 8 w tym tu okręgu p. profesor Ludwik Sikora, jako dyrektor byłego w Dębicy Polskiego Banku Handlowego z tutejszymi żydami, pp. Markusem Korneichem i Tobiaszem Zucke-

rem niezgorsze prowadził interesy. Skutek tego przemówienia był ten, że wiec się zakończył bez powzięcia jakichkolwiek uchwał. Stąd wyływa nauka, że w Dębicy nikt z wyborców nie tęskni za Chjeną.

Przegląd społeczny

W SPRAWIE GROŻĄCEGO STREJKU GÓRNIKÓW odbyła się 31 z. m. w Dąbrowie konferencja komitetów kopalnianych obu zagłębi węglowych wraz z przedstawicielami Związku robotników przemysłu górniczego. Na konferencji tej tow. Stańczyk złożył sprawozdanie z pertraktacji Radą zjazdu przemysłowców górniczych w sprawie podniesienia obecnych plac o 54 proc., podniesienia mieszkaniowego itd. Konferencja uchwaliła następującą rezolucję:

Konferencja stwierdza, że Rada Zjazdu przemysłowców górniczych, przez nieuwzględnienie szeregu wysunętych przez Związek postulatów, mających na celu uregulowanie niejednolitych warunków pracy na kopalniach węgla kamiennego wytworzyła sytuację ostrego konfliktu. Konferencja nie mogąc wobec tak postawionej sprawy przez Radę Zjazdu przemysłowców górniczych podjąć uchwały polecającej podpisanie umowy, a nie chcąc sama decydować o proklamowaniu walki strejkowej, postanawia decyzyjnie rozstrzygnięcia konfliktu oddać samym robotnikom przez tajne głosowanie.

KRONIKA

Kraków, 3 listopada.

(k) **ZADUSZKI.** Wczoraj, w drugim dniu święta umarłych, odbywały się w dalszym ciągu wędrowniki mieszkańców Krakowa na groby swoich bliskich. Na cmentarzach rakowickim, na Salwatorze i na Podgórzu płonęły do późnego wieczora lampki i świeczki, umieszczone na grobach i mogiłkach.

(k) **PODWYŻSZENIE CEN CHLEBA MIEJSKIEGO.** Magistrat krakowski został zmuszony podwyższyć dotychczasowe ceny chleba miejskiego z 260 na 300 marek za 1 kg. Piękarnia miejska będzie nadal wypiekała około 10.000 kg. dziennie chleba, który otrzyma do rozsprzedaży około 20 sklepów w mieście.

„**CZERWONA STRZAŁA**”, satyryczno-polityczna jednodniówka, zawierająca szereg satyrycznych ilustracji i karykatur, oraz wiele dowcipnych wierszy i humorsek na temat wyborczy — wyszła z druku pod redakcją znanego satyryka p. W. Raorta i kierownictwem artystycznym p. Z. Kurezyńskiego, nakładem Lud. Spółdzielczego Tow. Wydawniczego we Lwowie. Numer „Czerwonej Strzały” w cenie 250 marek do nabycia w Administracji „Naprzodu”, ul. Dunajewskiego 1. 5.

W DZIEŃ WYBORÓW będzie kursował tramwaj do godziny 2 w nocy — a całą noc miasto będzie oświetlone.

Okręgowa komisya wyborcza w Krakowie będzie urzędowała całą noc dla odebrania aktów i wyniku głosowania.

W SKLEPIE SZARSKIEGO każdemu kupującemu dopakowują do kupionego towaru karkę z ósemką. Wobec tego niech u Szarskiego kupuje tylko Chjena!

(k) **SPRAWA ARESZTOWANEGO ADW. DR. FENSTERBLAUA.** Wczoraj delegacja Izby adwokackiej interweniowała u nadprokuratora Czeszczana w sprawie aresztowanego przed kilkoma dniami adw. dr. Fensterblaua.

KOMUNIKAT O STANIE POGODY, wydany we czwartek 2 listopada o godz. 19:40, według danych państwowego Instytutu meteorologicznego w Warszawie:

Stan atmosfery: Bardzo głęboki, niż barometryczny (Kinn 723'2), leżący nad wybrzeżem Norwegii, ogarnął w dniu dzisiejszym niemal całą Europę, a z nią i Polskę. Pod wpływem tego układu w kraju przeważało duże zachmurzenie, połączone z opadami. Wobec południowych kierunków wiatrów temperatura leżała wszędzie powyżej 0, wzrastając ku południowi i dostigając w Zakopanem (wskutk specjalnego charakteru wiejącego tam wiatru halnego) w godzinach porannych 7 stopni.

Prognoza na piątek: Przeważnie pochmurno, opady, dość ciepło, umiarkowane wiatry z południowego zachodu i zachodu.

SKUTKI BRAKU WODY. Wczoraj w południe Marya Nostek, idąc z konewką wody przez ulicę Grodzką, pośliznęła się i upadła tak niespodziewanie, że doznała ciężkich obrażeń. Nieprzytomną przewieziono pogotowie do szpitala św. Łazarza.

Da sze aresztowania w sprawie afery szpiegowskiej

Afera szpiegowska, o której pisaliśmy onegdaj, zatacza coraz to szersze kregi. Jak wiadomo szpieg czeski nazwiskiem Hlavis, który zdołał uciec z więzienia śledczego w Krakowie, jest majorem sztabu generalnego czeskiego, oraz inżynierem. Grasował on na Górnym i Cieszyńskim Śląsku, jako komisyoner rozmaitych firm czeskich z Czechosłowacyi. Zaznajomił się on tam z kilku niewiastami, które pod jego wpływem działały wśród oficerów polskich, wydobywając od nich rozmaite tajemnice wojskowe. Hlavis był często w Krakowie i raz podczas zabawy z aresztowanymi obecnie oficerami w restauracji pierwszorzędnego hotelu przyszło nawet między nimi do strzelaniny.

W związku z tą sprawą aresztowano wczoraj

Annę Korczyk, znaną Hlavis, mieszkającą stale w Oświęcimiu. Korczykowa odstawiona została do więzienia sądu okręgowego karnego w Krakowie. Hlavis chcąc ująć sobie Korczykową, obiecał jej małżeństwo. Drugą ofiarą jego jest aresztowana w poniedziałek w Białej Smejkał, która przebywa obecnie również w więzieniach krakowskich. Wczoraj aresztowano w związku z tą sprawą Adolfa Szarego i odstawił go do sądu.

Jak słychać w Krakowie mają nastąpić dalsze aresztowania tak wśród osób cywilnych, jak i wojskowych.

Wśród aresztowanych wojskowych, znajduje się także kierownik jednej z ważnych kancelaryj sztabowych wojsk polskich.

Brak wody w Krakowie

Trudności przy uruchomieniu wodociągu

(k) Jak już donosiliśmy, we wtorek wieczorem pękła główna rura wodociągowa za Salwatorem przy ul. Księcia Józefa. Wstawienie nowej rury wodociągowej natrafia na wielkie trudności, gdyż pęknięta rura, znajdowała się pod betonowym kanałem, idącym w poprzek ulicy. Musiano więc rozbić beton i dopiero potem przystąpiono do wydobywania zniszczonej rury. Praca nad rozbiciem betonu trwała do wczoraj w południe, poczem przystąpiono do położenia nowej rury i połączenia jej z głównym rurociągiem. Prawdopodobnie prace nad uruchomieniem wodociągu będą ukończone w ciągu dnia dzisiejszego. Magistrat krakowski rozwozi dwunastoma żelaznymi beczkowozami wodę po mieście, czerpaną w zbiornikach wodociągowych za Przegorzaliami, a

częściowo także na podwórzu straży pożarnej przy ul. Andrzeja Potockiego. Mieszkańcy miasta zaopatrują się także w wodę w prywatnych studniach, gdzie muszą jednak niektórym właścicielom takich studni składać pewne opłaty. Niektórzy zaś właściciele studni, pozamykali je łańcuchami, by uniemożliwić sąsiadom pobór wody. Przy ul. Krowoderskiej zakonnicę Wizytki zamknęły także łańcuchem studnię, skutkiem czego cała ulica zaopatruje się w wodę w kamienicy a wylotu plant. Jeden z lekarzy właściciel kamienicy przy ul. Basztowej, dekonął również podobnie samarytańskiego czynu co Wizytki. Podobnie litościwych ludzi znalazło się w Krakowie znacznie więcej.

Nowe żądania piekarzy i węglarzy

(k) W dniu wczorajszym związek właścicieli piekarń w Krakowie wniósł do magistratu pismo z żądaniem stałego regulowania cen pieczywa według cen targowych mąki. Piekarze domagają się, by cena 1 kg. chleba równała się cenie 1 kg. mąki żytniej, zaś cena 6-dekowej bułki, cenie 6 dkg. mąki. Nowe żądania piekarzy będą

rozpatrywane na dzisiejszym posiedzeniu komisji cennikowej. Przedmiotem obrad będą również żądania właścicieli składów hurtownych węgla, którzy domagają się podwyższenia dotychczasowych 9-procentowych nadwyżek od cen kopalnianych węgla na 12 proc., oraz 5 proc. manka na 6 proc.

Nowe transporty cukru dla Krakowa

W ubiegłych dwóch dniach nadeszło 9 wagonów cukru

(k) Dzięki usilnym staraniom wiceprez. dra Bobrowskiego dyrektora cukrowni w Chybi nadeszła do Krakowa w ubiegłych dwóch dniach 9 wagonów cukru kostkowego i t. zw. w gło-wach. Część przydziałów rozdzielono już między konsumy, urzędy, instytucje humanitarne itd.,

część zaś sprzedawana jest w trzech sklepach miejskich, a to w budynku elektrowni w Podgórze, oraz w gmachu akcyzy przy ul. Kopernika i na placu Jabłonowskich. Dalsze transporty cukru oczekiwane są w tych dniach.

Jak wyprowadzono policję praską w pole

Przed kilku dniami obradował sejm czeski nad żądaniem sądu o wydanie posła Baerana, oskarżonego o udział w aferze szpiegowskiej braci Nowakowskich. Podczas obrad sejmu czekali w kuloarach detektywi, aby Baerana zaraz po zapadłej uchwale aresztować! Koledzy jego, posłowie niemieccy, urządzili taki kawał. Jeden z nich ubrał się w futro Baerana, włożył jego

okulary i zapalił Virginia, z którym Baeran nigdy się nie rozłącza, poczem wyszedł na ulicę. Detektywi poszli dyskretnie za nim i w chwili, gdy chciał wejść do swego domu, aresztowali go. Tymczasem prawdziwy Baeran w palcie i kape-luszu swego „zastępcy“ poszedł na dworzec i przez nikogo niezatrzymywany pojechał do Berna.

— 0 0 0 —

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj wieczorem o godz. 7 „Dziady“, których najulubszemu przedstawienie odbędzie się dopiero w środę przyszedł tygodnia. Obecne wznawienie ludowego dramatu Raupacha „Młynarz i jego córka“ spotkało się z tak żywym przyjęciem publiczności, iż znaczna liczba osób nie mogła nabyć biletów na dotychczasowe przedstawienia. Wobec tego powórzone będzie jeszcze dwukrotnie w niedzielę 5 bm. po południu i w poniedziałek 6 bm. wieczorem po raz ostatni. Jutro wraca na afisz jeden z sukcesów bieżącego sezonu — „Marya Stuart“ Słowackiego z p. Pancowiczową, Gallową, Brackm, Nowakowskim, Białkowskim, Kulakowskim, Szymańskim i innymi. Ze względu na rozpoczynający się w najbliższym czasie cykl sztuk z udziałem znakomitej tragiczki St. Wysockiej dramat Słowackiego nieprędko potem ukaże się na afiszu.

WĘDROWIEC I KOBIETA. Dzisiejsza premiera w teatrze „Bagatela“ obudziła żywe zainteresowanie w naszym mieście. Przed oczyma widzów przesunęły się niezwykle ciekawe 2 obrazy

z „cudzego życia“, jak zatytułował swą sztukę Maksymilian Weironecz, który z artystyczną prawdą psychologiczną kreśli dzieje duszy kobiecej na tle wypadków ostatniego przewrotu w Rosyi. Bogata w treść i przeżycia sztuka znajduje świetnych wykonawców w reżyseryi p. Węgierek z pp. Kozłowską, Kolman, Romowicz, Wernicz, Orzelską, Miedzińską, Stępowską, Szrenawą, nadto wystąpią pp. Węgiereko, Heniowski, Kolwas, Ratschka, Berski Pietruszyński, Kosński, Łętowski, Solarski, Wysocki, Kaden, Michałowski, Wesolowski, Michałski, Kłiszewski, Turcki i inni. Nowe kostiumy i dekoracje pomysłu art. malarza p. Łonickiego. „Wędrowiec i kobieta“ grana będzie codziennie do wtorku włącznie. W sobotę popoł. po cenach 50 proc. niższych „Szkianka panny młodej“. W sobotę o godzinie 11 w nocy „Rewia przedwzburcza“. W niedzielę popoł. po cenach 40 proc. znionych „Florette i Patapon“, wesola farsa M. Hennequin'a.

OPERA I OPERETKA Dzisiaj w piątek 3 bm. fenomenalna operetka Hollaendera „Labędy ze

Wschodu“, która na naszej scenie uzyskała w obecnym sezonie największą ilość przedstawień. W przygotowaniu sensacyjna operetka „Orlątko“, do wystawienia której dyrekcja przystępuje ze znacznym nakładem kosztów i pracy.

KONCERT JADWIGI LACHOWSKIEJ, naszej sławnej śpiewaczki, odbędzie się dziś, tj. w piątek 3 bm. w imprezie „Kraak. Biuro konc. E. Bujański“. Na koncercie, który jak było do przewidzenia wywołał w naszym mieście wyjątkowe zainteresowanie, wykona znakomita artystka bogaty program złożony z arii i pieśni. Pozostałe bilety są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

IGNACY FRIEDMANN na zaproszenie „Kraak. Biura koncert. E. Bujański“ wystąpi w Krakowie tylko jeden raz, a to w niedzielę 12 bm. Bilety są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

(k) CLBRZYMI POŻAR. Onegdaj w Kobylnach pod Krakowem po godz. 9 wieczorem wybuchł nagle wielki pożar w zabudowaniach dworskich dzierżawcy p. Alojzego Chłlewskiego. Pożar zniszczył całkowicie jedną stertę słomy i stodołę ze znajdującym się tam zbiorem zboża w ilości około 5 wagonów. Również spalily się wszystkie narzędzia rolnicze. Z powodu braku wody w pobliżu i trudności w jej dowożeniu, spłonęło wszystko. Pożar powstał skutkiem podpalenia.

Pod zarzutem popełnienia tej zbrodni, aresztowała policja Szczepana Strychalskiego, Błażeja Ziarkowskiego i Jana Ziarkowskiego, wszystkich z Kobyłan.

Zaznaczyć należy, że lunę od pożaru widziano doskonale w Krakowie.

NAGŁA ŚMIERĆ. Wczoraj po południu na ul. Karmelickiej zmarł nagle Alojzy Grobler, właściciel domu handlowego.

CIĘŻKO RANNY W BÓJCE. Wczoraj w jednym z domów przy ulicy Garbarskiej przyszło do bójki, podczas której Tadeusz Dorowski, ślusarz, został ugodzony w lewą pierś nożem. Głęboka rana spowodowała krwotok. Omdlałego Dorowskiego przewieziono do szpitala.

ZŁODZIEJE ZAOPATRUJĄ SIĘ WE FUTRA NA ZIMĘ. Do policyi doniósł p. Henryk Stricker, zamieszkały przy ul. Grodzkiej 17, że skradziono mu z magazynu 50 skórek selskinowych znaczonych literami „A. Z.“, 10 skórek kangurowych „Victoria“ i trzy skórki perskie, łącznej wartości 1600.000 mp. Dochodzenie w toku. — Rolnikowi Janowi Kowalczykowi skradziono z wozu stojącego na ul. Zielonej kozuch wartości 200.000 mp.

OSZUSTWO POŚREDNIKA WĘGLOWEGO. Onegdaj Wojciech Rażny, rolnik w Krzesławicach chciał zakupić kilka centnarów węgla w składach na Grzegórkach. Gdy szukał składu przyspiał do niego jakiś mężczyzna i zaferował mu sprzedaż węgla. Rażny wręczył mu zadatek w kwocie 30 000 mp. Po dłuższych poszukiwaniach za węglem ów osobnik oddał Rażnemu 20.000 mp., a zatrzymawszy 10.000 marek wszedł do bramy i więcej nie wrócił. Kamienica, do której wszedł oszust węglowy była przechodnia. Sprytny pośrednik węglowy zatrzymał sobie widocznie 10.000 mp. za fatygę.

PRZEJECHANY PRZEZ WÓZ. Wczoraj Józef Serkowski, jadąc szybko wozem ze przęzonym w dwa konie przez ul. Dietlowską, najechał na przechodzącego 54-letniego Aleksandra Baranowskiego, który wpadł pod konie. Baranowski odniósł liczne obrażenia i ranę na prawej ręce, przez którą przejechały koła wozu.

PORACHUNKI FAMILIJNE. Wczoraj zawezwano pogotowie ratunkowe na ul. Szeroką 1. 27, gdzie zamieszkały tam 24-letni Izaak Feilhard poranił ciężko nożem swą żonę Dorę Beer. Lekarz pogotowia po opatrzeniu rany, pozostawił ją opiece domowej.

— 0 0 0 —

Z POLSKI

MINISTER SKARBU JASTZEBSKI — jak nam telefonuje nasz korespondent warszawski — powrócił do Warszawy z objazdu kas skarbowych.

POBICIE A. NOWACZYŃSKIEGO. Prasa endecka donosi, iż p. A. Nowaczyński został pobity wieczorem na ulicy Złotej w Warszawie, przyczem robito mu szkła, z których odpryski zlekkka zranily mu oko.

— 0 0 0 —

Z ZAGRANICY

ALFRED CAPUS, znany humorysta i komedjant, członek Akademii francuskiej, zmarł w Paryżu.

Nocny napad faszystów endeckich na redakcję „Kuryera Porannego”

Kamienowanie p. Romana Pilarza

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 2 listopada.

Bojówka endecka, podszyta przez agitatorów zwaryowanego typu, jak np. ks. Lutosławski, dokonała nocy wczorajszej napadu na redakcję „Kuryera Porannego”.

Napastnicy, wszyscy studenci w czapkach studenckich, poszli do szturm, prowadzeni przez jakąś dziewczynę, ubraną również w czapkę studencką. Dziewica owa dostała się do redakcji pod fałszywym pozorem, że chce nabyć egzemplarz „Kuryera Porannego”. Za nią wdarta się do redakcji reszta bandy, złożonej z 20 osób.

W lokalu redakcyjnym znajdował się tylko sekretarz redakcji, p. Roman Pilarz. Napastnicy rozpoczęli przeciw niemu formalną kampanię kamieniami, przyniesionymi z sobą. Z trudem uniknął p. Roman Pilarz ciężkiego kalectwa, albowiem bandyci endeccy bombardowali go kamieniami granitowymi, wagi kilkunastu funtów, oraz rzucili się na niego z wyrwanymi sztabami żelaznymi.

Następnie bojownicy endeccy zdemolowali lokal redakcji, powybijali wszystkie szyby wystawowe i w oknach redakcji.

Dokonawszy napadu, faszyci endeccy szybko się ulotnili, tak, że policji nie udało się stwierdzić nazwisk tych łobuzów, trudniących się rzemiosłem nocnych włamywaczy.

Na ulicy, gdzie tych bojowców oczekiwała rezerwa drugiej bandy, policja aresztowała trzech młodzieńców, ubranych w czapki studenckie.

Prasa warszawska — z wyjątkiem endeckiej „Gazety Warszawskiej” — ostro potępia ten napad. Natomiast „Gazeta Warszawska” to zbrodnicze najście określa jako „demonstrację przeciw „Kuryerowi Porannemu”. (Wnosić należy, że słynny bandyta Góralski, który zamordował cały szereg osób w Skolimowie, był — wedle terminologii „Gazety Warszawskiej” — tylko niewinnym „demonstrantem”. Oto, jak wygląda „chrześcijaństwo” i „moralność” endeccy!)

Warszawa (AW). Dzienniki podają, że wczoraj późnym wieczorem dokonano napadu na lokal redakcji „Kuryera Porannego” przy ul. Marszałkowskiej. Napastnicy porozbijali szyby w lokalu administracji i 2 wielkie szyby wystawowe, porozbijali stoły i krzesła i poniszczyli papiery. W sekretaryacie redakcji rozbili telefon, a siedzącego przy biurku współpracownika obrzucili kamieniami. Po czym pogasiwszy światła, uciekli. Przechodnie, zebrani przed lokalem redakcji, schwycili jednego z napastników i oddali go w ręce nadchodzącej policji, która w pościgu złapała jeszcze kilku napastników.

Umowa kolejowa polsko-rosyjska

Warszawa (Tel. wł. „Naprzodu”). Powrócił do Warszawy z Moskwy dyrektor kolejowy Landsberg wraz z członkami polskiej delegacji kolejowej, która w Moskwie zawarła imieniem pol-

skich kolei państwowych z rządem sowieckim umowę co do ruchu kolejowego między Polską a Rosją. Umowa ta wejdzie w życie prawdopodobnie w połowie przyszłego miesiąca.

Zamach słowacki na czeskiego ministra

Praga (PAT) Gdy minister Udrzal i generał Mittelhauser jechali do Koszyc, do ich samochodu dano dwa strzały. Uderzenie pocisku odczuło w samochodzie, w którym siedział minister

Udrzal i generał Gaida. Śledztwo wykazało, że do wozu dano strzał z karabina i że kula wybiła dziurę w ścianie wozu. Policja i żandarmerya wdrożyła natychmiast śledztwo.

Sukces wyborczy socjalistów w Szwajcaryi

Berno szwajcarskie (PAT). Wynik wyborów do Rady narodowej jest następujący: Na 198 mandatów nowej Rady narodowej (dotychczas Rada narodowa liczyła 189 mandatów) otrzymali radykali 59 (dotychczas 59), katolicy konserwatywni 44 (dotychczas 41), socjaliści demokraci 43

(dotychczas 38), partya chłopska i mieszczańska 35 (dotychczas 31), grupa liberalno-demokratyczna 10 (dotychczas 9), grupa socjalno-polityczna i bezpartyjni 5 (dotychczas 8), komuniści 2 (dotychczas 3).

Polska na europejskiej konferencji kolejowej

Warszawa (AW.) Wczoraj wyjechała do Lucerny delegacja polska na mającą się tam odbyć międzynarodową konferencję w sprawie rozkładu jazdy. Na czele delegacji polskiej stoi dyrektor departamentu ruchu ministerstwa kolei żelaznych p. Moskwa. Oprócz tego delegacja składa się z przedstawicieli dyrekcji kolei warszawskiej, katowickiej, krakowskiej i lwowskiej. Nowy rozkład jazdy, który będzie obowiązywał od dnia 1 czerwca 1923 roku, zostanie ułożony zgodnie z postanowieniami powyższej konferencji.

Wybory w Anglii

WALKA KONSERWATYSTÓW Z LIBERALAMI

Londyn (AW). Wskutek pomyślnej koniunktury wyborczej dla konserwatystów powiększyli ci listę swoich kandydatów o dalszych 30 nazwisk. Ma to na celu zapewnienie konserwatystom odpowiedniej większości w przyszłym parlamencie, ażeby w ten sposób mogli się uniezależnić od ewentualnego poparcia ze strony Lloyd'a George'a.

Londyn (AW). Na posiedzeniu grupy Lloyd'a George'a postanowiono przedsięwziąć energiczną kontrakcję przeciw agitacji konserwatystów.

Londyn (AW). Konserwatyści posawili dotychczas 542 kandydatów. Narodowi liberali 170, nie-

zależni liberali 306, a stronnictwa robotnicze 410, w tem 33 kobiet.

Przed konferencją w Lozannie

Paryż (AW). Wymiana zdań między Paryżem a Londynem w sprawie zajęcia stanowiska wobec żądań Angory na konferencji pokojowej doprowadziła już do uzgodnienia francuskiego i angielskiego punktu widzenia.

Paryż (AW). W rozmowie z korespondentem „Petit Parisien” oświadczył Kemal Pasza, że rząd angielski przyjął wybór Lozanny jako miejsca konferencji, oraz zgodził się na 13 listopada jako na termin rozpoczęcia obrad. Precyzując stanowisko swojego rządu na przyszłej konferencji pokojowej, oświadczył on, że rząd angielski nie zgodzi się na żadne ustępstwa w kwestyi tak politycznej, jak i militarnej niezależności Turcji. Co się zaś tyczy sprawy w wolności cieśnin, to będzie on żądał zapewnienia bezwzględnej wolności Konstancynopola i morza Marmara.

Paryż (AW). „Temps” zaleca dopuszczenie do udziału w konferencji lozańskiej również i P-1-ki, która jest bardzo zainteresowana kwestyą wolności cieśnin ponieważ musi wywozić swoje towary przez Odese.

Międzynarodowa konferencja pracy

Genewa (PAT). Konferencja pracy postanowiła, że 8 głównych państw przemysłowych, reprezentowanych w Radzie administracyjnej urzędu pracy, nie ma uczestniczyć przy wyborze przedstawicieli dalszych 8 państw.

Naczelnik państwa w Wilnie

Wilno (PAT) We wtorek o godzinie 8 wieczorem p. Naczelnik Państwa przybył na przedstawienie „Fausta” w Teatrze Polskim, gdzie przed podniesieniem kurtyny orkiestra odegrała hymn, poczem dyr. Cepnik otoczony zespołem artystów powitał ze sceny Naczelnika krótkim przemówieniem. Licznie zgromadzona publiczność wznosiła długo nlemiennące okrzyki na cześć Naczelnika. W łóży oprócz Naczelnika Państwa i jego swity znajdowali się delegat rządu Roman i gen. Jacyna. Sąsiednie łóże zajęli członkowie misji francuskiej, generalicya oraz szereg wybitnych osobistości. Z teatru Naczelnik Państwa odjechał na raut wydany przez dowódcę 1. dywizji. Przy dźwiękach orkiestry wojskowej raut przeciągnął się poza północ.

Wilno (PAT) We środę po mszy połowej, odprawionej na Placu Łukiskim przez ks. biskupa Bandurskiego w obecności Naczelnika Państwa, odbyło się uroczyste poświęcenie i wręczenie sztandaru 1 i 6 pułkowi Legionów, poczem oddziały wojskowe przedefilowały przez Naczelnym Wodzem, prezentując wyśmienitą postawę i znakomite wyszkolenie. O godzinie 13 rozpoczęło się przyjęcie w Kasynie oficerskim. Około godziny 14 przybył do kasyna Naczelnik Państwa, witany po drodze entuzjastycznie przez tłumy publiczności. Podczas przyjęcia wygłoszono szereg okolicznościowych przemówień. Pierwszy przemówił generał Sosnkowski, witając pierwszą dywizję i przypominając okres walk legionowych, oraz walki z czasów wojny z Rosją, gdy bagnetami wykreślano granice ojczyzny. Z kolei przemówił generał Cripsh, witając ministra wojny, który po raz pierwszy zawitał do Wilna od czasu połączenia Wileńszczyzny z Polską. Generał Wróblewski, szef pierwszego departamentu MSW, mówiąc o zjednoczeniu armii polskiej zaznaczył, że duchowe zespolenie całej armii jest na najlepszej drodze. Pani Rościszewska, delegatka z Płocka podnosi zasługi 6 pułku ułanów legionowych, położone w obronie granic ojczyzny. Pułkownik Kozicki, dowódca 6 pułku podniósł, że wychowawcą armii polskiej, szczególnie 1. dywizji jest Komendant Piłsudski. Pułkownik Kruszewski, dowódca pierwszej dywizji w krótkim a treściwym przemówieniu zaznaczył, że armia polska stworzona została przez Komendanta Piłsudskiego. Ostatni przemawiał Naczelnik Państwa. W słowach pełnych serdeczności podniósł Naczelnik Państwa, że Wilno i pierwsza dywizya stanowią szczególny przedmiot jego ukochania. Jeszcze w więzieniu magdeburskiem marzył on o tem, aby Wilno znalazło się w granicach Polski i aby właśnie pierwsza dywizya dokonała oswobodzenia i obrony Wilna. Koncząc przemówienie Naczelnik Państwa wznosił toast na cześć 1. dywizji. Podczas przyjęcia panował nastrój niezwykle serdeczny.

Warszawa (Tel. wł. „Naprzodu”) Naczelnik Państwa powróci do Warszawy prawdopodobnie w piątek wieczorem.

Proces Fedaka

(Telefonem)

Lwów, 2 listopada.

Dziś, w dziewiątym dniu rozprawy, składał zeznania jako świadek

WOJEWODA GRABOWSKI,

który przedstawił przebieg zamachu, skierowanego, jego zdaniem, wyraźnie przeciw Naczelnikowi państwa. Na kilka dni przed zamachem ojciec oskarżonego Fedaka, adwokat dr. Stefan Fedak, był u wojewody Grabowskiego na audyencji, przedkładając szereg posulatów imieniem społeczeństwa ruskiego. Świadek obiecał zająć się szczerze tymi postulatami, domagał się jednak, aby i z drugiej strony dążono do zgody i wspólnej pracy, przyczem wskazał, że sprawa taka, jak konskrypcya, jest kwestyą czysto administracyjną, nie powinna więc być bojkotowana. Na oświadczenie to dr. Fedak odpowiedział, że na tego rodzaju stawianie kwestyi się nie zgadza. Świadek przyłącza się do postępowania karnego i dla zasady stawia pretensyę o odszkodowanie w kwocie 10 milionów marek. Na pytanie prokuratora stwierdza wojewoda Grabowski, że gdyby chciano wykonać zamach wyłącznie na jego osobę, było aż nadto sposobności, ponieważ świadek chodził sam po mieście i robił wychodki na szczyt kopca Unii Lubelskiej.

2 to pokoi,
to równouprawnienie obywatelskie,
to wolność polityczna
to łep en e nadużyć i bezprawia,
to poszanowanie praw mniejszości narodowych.

Rzady Mussoliniego

Rzym, (PAT). Prezydent ministrów Mussolini wystosował do Poincarégo i do Bonara Lava depeszę zawiadomieniem, że posłuszny wezwaniu swego panującego objął jako przedstawiciel narodu włoskiego odpowiedzialność za rządy. W tym momencie objęcie władzy czuje Mussolini potrzebę przestania serdecznych pozdrowień szefom rządów tych narodów z którymi Włochy przypieczętowali przyjaźń, krwią przelaną wspólnie. Wreszcie zapewnia Mussolini, że jego życzeniem jest, aby węzły przyjaznej solidarności — niezbędnej do skutecznej działalności politycznej, zaczęły się. Również do angielskiego ministra spraw zagranicznych wysłał Mussolini telegram powitalny.

Mussolini przesłał depeszę do wszystkich ambasad i poselstw włoskich z zawiadomieniem o objęciu steru rządu, dodając, iż spodziewa się, że prace przedstawicieli dyplomatycznych Włoch cechować będzie nowe, głębsze poczucie konieczności narodowej.

Rzym, (PAT). Mussolini odbył konferencję z kierownikami służby bezpieczeństwa publicznego oraz z kilku wyższymi urzędnikami i wojskowymi. Na konferencji tej stwierdzono, że położenie się poprawia i że wkrótce powrócą normalne stosunki.

Minister handlu w porozumieniu z ministrem skarbu zarządził natychmiastowe otwarcie giełdy.

Wznowiona została komunikacja telegraficzna i telefoniczna z zagranicą.

Berlin, (AW). Z Rzymu donoszą: Mussolini oświadczył przedstawicielowi „Stampy” co następuje: „Wobec faktu, iż władza moja opiera się na 300.000 ślepo oddanych mi żołnierzy jest mi zupełnie obojętne, że nie mam chwilowo większości w izbie. Jeśli inne stronnictwa nie myślą ze mną współpracować, to utworzę rząd czysto faszystyczny.”

DYMISJA AMBASADOPOÓW

Rzym, (Tel wł.) Ambasadorzy w Paryżu, Berlinie i Waszyngtonie zgłosili dymisję. Wiedeń, (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Paryża: Mussolini wystosował do włoskiego posła w Paryżu hr. Sforzy następującą depeszę: „Zamiar Pański ustąpienia zanim Pan poznał mój program polityki zagranicznej muszę uważać za akt mało przyjazny i niestosowny. W izbie przedstawię mój program i wzywam Pana formalnie, aby Pan sprawował dalej swój urząd, albowiem niesprawianie rządowi trudności w chwili obecnej winno być wyrazem głęboko odczutego obowiązku narodowego.”

KONSZACHTY MUSSOLINIEGO Z REAKCJĄ EURDP I T.A.

Berlin, (PAT). „Vorwaerts” przypomina, że Mussolini przed kilku miesiącami bawił w Niemczech, gdzie konferował z Rathenauem i z przywódcami lewicy oraz z posłem narodowo-niemieckim Wulle. Przed tuzębą tygodniami bawił w Niemczech także generał faszystów Capello i odjechał, gdy zanosilo się na wydarzenia w Włoszech. Capello mieszkał w hotelu, w którym zlokalizowali się wyłącznie oficerowie nacjonalistyczni niemieccy. Capello przebywał w ich towarzystwie i konferował z nimi, a nawet brał udział z nimi w przyjęciach i toastach. W związku z tym zwraca „Vorwaerts” uwagę na podróż Mussoliniego do Budapesztu, gdzie konferował z Horthyem. „Vorwaerts” wskazuje na możliwość włosko-węgierskiego przymierza i na ewentualność nowej wojny w Europie środkowej.

NAPAD FASZYSTÓW NA JUGOSŁAWIĘ.

Belgrad, (PAT). Rada ministrów zajmowała się napadem faszystów na Susak. Rozważano zarządzenia, któreby mogły na przyszłość zapobiec naruszeniu granicy jugosłowiańskiej.

BIAŁY TEROR. GWALTY PRZECIW KATOLIKOM, SOCYALISTOM I DEMOKRATOM.

Wiedeń, (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Chiasso: Demobilizacji faszystów towarzyszą wykrócenia. W Rzymie zniszczyli faszyci biura katolickiego Związku Zawodowego. Meble i papiery tego biura spalili faszyci na ulicy. W tymże czasie strzelali inni faszyci celem przeszkolenia opozycji przeciw temu demolowaniu, przyczem zginął jeden starzec.

W dzielnicach robotniczych Rzymu strzeliła grupa faszystów w stronę turystów zwiedzających dzielnicę, z pośród których czterech jest ciężko rannych. W Bergamo faszyci pobili dyrektora „Giornale di Bergamo” Capello, który nie

chciał przedłożyć swego pisma faszystom do cenzury. Podobnie obojętli faszyci trzęsą i zmusili go do wypicia szalanki oliwy rycynowej.

Rzym, (PAT). Faszyci ogłosili w Medyolanie zakaz wydawania dzienników „Avanti”, „Giustizia” i „Corriere della sera”.

Medyolan, (AW). Trzyszo ponownie do starcia na przedmieściach, zwłaszcza w dzielnicach zamieszkałych przez robotników.

Rzym, (AW). Faszyci napadli na mieszkanie jednego z wybitniejszych posłów socjalistycznych Musattiego, zrabowawszy mu przy tem jego papiery i książki, które następnie spalono.

Rzym, (AW). Dzisiejszy dzień zaznaczył się w całych Włoszech lokalnymi starciami. W Rzymie obsadzili faszyci siedzibę Związku socjalistycznego i zalewanych czynnie dyrektora „Tri-buna”.

Medyolan, (AW). Faszyci urządzili tu ponownie napad na budynek redakcji socjalistycznego „Avanti”, odebranej im przez policję demolowawszy go przytem zupełnie. Jeden z faszystów, który został ciężko ranny w rozruchach zmarł w szpitalu.

Turin, (AW). Przyszło tu ponownie do rozruchów wywołanych przez faszystów. Ostatnie swoje ataki skierowali oni głównie na izbę robotniczą nie solidaryzującego się z nimi kierunku socjalistycznego. Wywiązała się przytem parogodzinna walka.

FASZYŚCI POSTAWILI WŁOCHY PRZED KATASTROFĄ.

Rzym, (AW). Minister skarbu de Stefani odbył z przedstawicielami finansowego świata włoskiego narady, w sprawie obecnego finansowego położenia Włoch. Narady miały na celu wyznaczenie środków zaradczych, któreby zapobiegły grożącej Włochom katastrofie.

Konferencja rosyjsko-turecka

Moskwa (PAT) Dnia 29 października została otwarta w Angorze rosyjsko turecka konferencja handlowa. Reprezentant rosyjski podkreślił, że układ moskiewski musi być podstawą zawrzeć się mającego traktatu handlowego. Z okazji tej konferencji pisze prasa angorska, że stosunki Turcji do ententy ciągle są jeszcze niejasne, natomiast stosunek do Rosji staje się coraz żywszy.

Walka wyborcza w Ameryce

Nowy Jork (AW.) Obecna walka wyborcza w Ameryce wkracza powoli w stadium rozstrzygające. Cała kampania wyborcza dwóch rywalizujących z sobą stronnictw, to jest republikanów i demokratów toczy się głównie na platformie taryfy celnej. Republikanie przyrzekają swoim wyborcom przez odpowiednie jej zastosowanie wywołać potaniecie zbóż.

Nowy Jork (AW.) Najpopularniejszym obecnie w Ameryce hasłem wyborczym są słowa: Mac Cormika, jednego z najzdolniejszych agitatorów wyborczych republikańskiej partii: „w czasie prezydentury Wilsona Ameryka miała 5 milionów bezrobotnych podczas gdy za Hardinga wszyscy robotnicy są zatrudnieni, wydatki zaś państwowe zmniejszyły się o 1 miliard, jak również i dochody wzrosły o tę kwotę”. Z nowojorskich kół finansowych donoszą, że partia republikańska otrzyma na pewno małą większość w obecnym parlamencie amerykańskim.

Przegląd gospodarczy

GIEŁDA KRAKOWSKA

z dnia 2 listopada 1922 roku

Dolary 14200—14700, trans. 14425—14450. Franki francuskie 975—1025, trans. 1000—1100. Franki szwajcarskie 2600—2700, trans. 2675. Funty szterlingi trans. 65.000. Marki niemieckie 290 3'00, trans. 3'30 3'10. Korony austriackie trans. 0'18 i trzy czwarte 0'19 i jedna czwarta. Korony czeskie 560—600, trans. 5'65—5'70. Liry włoskie 575—600 trans. 588.

Zurych, 2 listopada. Marka polska 0'04.

DALSZY SPADEK MARKI NIEMIECKIEJ

Berlin (AW.) Chłodny ton, jakim Bradbury odpowiedział na wczorajszą mowę kanclerza, odbił się na giełdzie berlińskiej, gdzie stracono nadzieję przywiązywane do prac komisji reparacyjnej. Zaznaczyła się dalsza ucieczka od marki i niesłychane podniesienie się kursu na giełdzie efek-

tów. Prawie wszystkie akcje przemysłowe podniosły się o kilka tysięcy procent. Największą sensacją ewywołało podniesienie się akcji górniczego towarzystwa „Gelsenkirche” z 8.000 na 30.000. Na giełdzie dewizowej podobnych skoków nie było z powodu zarządzeń rządowych. Mimo to dolar wyniósł poza giełdą 4'550 a korona austriacka 144.

MARKA POLSKA NA UKRAINIE

Lwowska „Gazeta Poranna” donosi, że w ostatnich czasach wartość marki polskiej na Ukrainie sowieckiej podniosła się do tego stopnia, że za 1000 marek polskich płacą 3 miliony rubli sowieckich. Objaw ten pozostaje w związku z tak zwaną reformą finansową rządu sowieckiego, wedle której ogłaszana zostanie nowa gwałtowna dewaluacja wszystkich pieniężnych banknotów dotychczasowych misy, mianowicie w ten sposób, że jeden rubel zapowiadzianej nowej emisji równać się będzie 1 milionowi rubli poprzednich emisji sowieckich. Zwyczajka ta odbiła się ujemnie na stosunkach handlowych Ukrainy sowieckiej zagranicą. Albowiem podróżnie towarów, sprowadzonych z Polski i z innych państw wcale nie idzie w parze ze spadkiem waluty sowieckiej, względnie ze zwykłą walut obcych.

POWYŻSZENIE PODATKU OD WIN MUSUJĄCYCH.

Izba skarbowa w Krakowie podaje do wiadomości, że począwszy od 1 listopada br. podwyższono stopę podatku od win musujących o 100 proc. dotychczasowej stopy podatku. Zapasy win musujących poza wytwórniami podlegają piśmiennemu zgłoszeniu w trzech egzemplarzach według stanu z dnia 1 listopada br. w najbliższym oddziale kontroli skarbowej najpóźniej do 3 listopada br. Do zgłoszenia zapasów win musujących obowiązani są nie tylko wytwórcy i sprzedawcy, lecz także gospodarstwa domowe, te ostatnie o tyle, o ile zapas win musujących obliczony w całych flaszkach wynosi więcej, niżeli dwie całe flaszki o pojemności ponad 425 do 850 cent. kubecznych.

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Piątek wieczór: „Dziady”.
Sobota: „Marya Stuart”.
Niedziela popoł. o g. 3: „Młynarz i jego córka”.
Wieczór: „To, co najważniejsze”.
Poniedziałek: „Młynarz i jego córka”.
Wtorek: „To, co najważniejsze”.

Teatr Bagatela

Piątek: „Wędrowiec i kometka” (Premiera).
Sobota popoł. „Szklanka panny młodej” (50 proc. niżone).
Wieczór: „Wędrowiec i kobieta”.
O godz. 11: Rewia.
Niedziela popoł. „Florete i Patapon” (40 proc. niżone).
Wieczór: „Wędrowiec i kobieta”.
Poniedziałek: „Wędrowiec i kobieta”.
Wtorek: „Wędrowiec i kobieta”.

Teatr miejski Opera i Operetka

Piątek: „Łabędź ze Wschodu”.
Sobota: „Żydówka”.
Niedziela popoł.: „Łabędź ze Wschodu”.
Wieczór: „Tosca”.

Kollegium wykładów naukowych (Rynek A—B 39).

Początek o godz. 7 wieczór.

Piątek: red. Edward Paszkowski: „Idea bolszewizmu”.
Sobota: dr Melania Grafczyńska: „Muzyka romantyczna” (Schumann, z ilustr. muzyczną).

Stowarzyszenia i zgromadzenia

ZEBRANIA MEŻÓW ZAUFANIA, CZŁONKÓW KOMISJI WYBORCZYCH I KOMITETÓW WYBORCZYCH DZIELNICOWYCH odbędzie się w piątek 3 listopada 1922 o godzinie 6 wieczór w sali Związku stow. rob. przy ul. Dunajewskiego 5 II. p.

Krak. Komitet wyborczy PPS.

SEKCJA AKAD. PPS wzywa kolegów chętnych do prac w dniu wyborów do zgłaszania się między godz. 3—5 codziennie w czyteln. robotn. ul. Dunajewskiego 5, II p.

ZABAWE TANECZNA urządza org. malarzy dnia 4 listopada w sali przy ul. Dunajewskiego 5. Wstęp tylko za zaproszenia które wydaje się przy biurku malarzy, wieczór od 7—8.

CENY OGŁOSZEŃ:

Zwyczajne (na ostatniej stronie) Mkp. 100.—, w rubryce „Nadstane” Mkp. 30.— w tekście redakcyjnym Mkp. 400.— przed tekstem Mkp. 60.— za wiersz milimetrowy. Drobne ogłoszenia Mkp. 80.— za słowo, przytem pierwszy wyraz liczy się podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie drobne Mkp. 300.—. Układ tabelaryczny i liczbowy o 20% droższy. Do ogłoszeń zagranicznych dolicza się 100% — do ogłoszeń zamiejscowych 50%. — Ogłoszenia drobne płatne są zgóry.

Ogłoszenia przyjmuje wyłącznie: **Powszechne Biuro reklamy „PRASA”, Kraków, ulica Karmelicka L. 16, telefonu Nr 20-86.** gdzie też, celem uniknięcia zwłoki należy skierowywać wszelką korespondencję dotyczącą ogłoszeń.

Portjera dziennego z dobrą mi, poleceniami i kaucją poszukuje zaraz Hotel Warszawa. Zgi.: ul. Pawia 4, I p. od 10—1 pop. 1422

Służąca do wszystkiego znająca się na kuchni potrzebna zaraz. Wiadomość: ulica Bosacka 32 Nr. drzwi 12. 1433

Furman do koni zostanie zaraz przyjęty. Mieszkanie na miejscu. Zgłoszenia przyjmuje biuro lauryki cegiel i dachówek, Kraków, A. Potockiego 2. 1426

Samodzielnego stelmacha do wozowego, specjaliste do pudełek powozowych i wózków, poszukuje natychmiast Jan Łacina, Tarnów, Ogrodowa 18. 1168

Potrzebne dwóch panów ceładzi szweskich na damską robotę, Kraków ul. Borerowska 4. p. Andrzej Szaraniec. 1406

Potrzebny zaraz ceładnik kufnierski do serdaków zakopiańskich. Zapiata wedle umowy. Kraków, Berka Josełowicza 9, E. Pełczyński. 1231

Do robót siatkowych i haf-tów potrzebne zdolne panienki. Helena Vogel, Krakowska 29, II p. 1306

Dwóch praktykantów poszukuje Dom spedycyjny Szamrota, Wielopole 13. 1398

Poszukuje się uzdolnionych panien do robót koszykarskich ratowych. Wiadomość: Aleje Krasińskiego 14, V p. od 9 do 3. 1354

Poszukuje się rutynowanej korespondentki stenografującej w polskim i niemieckim, piszącej na maszynie, która by jednocześnie prowadzić kasę. Warunki b. dobre. Zgłoszenia w godzinach biurowych do firmy Türkel i Ska, Floryańska 22. 1432

Pannę piszącą biegle na maszynie ze znajomością stenografii i buchaltaryi przyjmie Polska Spółka Węglowa z ogr. odp. Kraków, Grodzka 51. Zgłoszenia z ofertami między 5—6 popołudniu. 1409

Handlowa s.śa, specjalność dziać kolonijny, dobry reprezentant, z energią i inicjatywą, znajomość niemieckiego i francuskiego w słowie i piśmie, administracyi, korespondencyi i księgowości, referencye pierwszorzędnę — poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia do biura reklamy „Prasa”, Kraków, Karmelicka 21, pod „Uczciwa praca”. 1444

Buchalter samodzielną poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod „Y. K.” biuro ogłoszeń Hupczyca, Kraków, Jagiellońska 7. 1351

Partya obrazów ze zbiorów arystokr. tyecznych, zawierająca dzieła: Michałowskiego, Juliusza Kossaka, Kocisa i t. p. okazynie do sprzedania. Długa 43 (parter na prawo). 1399

Tanio sprzedam parę półszkół z niklowem okuciem i parę chomąt roboczych, kompletnych. Wiadomość: Stradom 23 u Rymarza. 1431

Kamienica z wolnym 1 lub 2 mieszkaniami w IV dzielnicy poszukiwana. Zgłoszenia pod „Komfort” przyjmuje biuro ogłoszeń Hupczyca, Jagiellońska 7. 1404

Parceią kupię w Wielkim Krakowie. Zgłoszenia z podaniem ceny i wielkości, pod „Parceła” do biura reklamy „Prasa” Karmelicka 16. 1473

Dalce nowe oraz spód tomatai do świtki są do sprzedania. Wiadomość: ul. Bosacka 32. Nr. drzwi 12. 1430

Okazyjnie do sprzedania Mauser repēt. pistolet z kolcą (futerał) i nabojami, mało używana, znakomita pewna broń do obrony lub polowania. Zgłoszenia pisemne do biura „Prasa” ul. Karmelicka pod „Mauser 30.000” 1431

Zurowką, trawę sprzedam. Z Nowakowski Kraków, Czysła 17. 1352

3 pokoje z komfortem poszukuję, zapłacę czynsz za kilka lat z góry lub dam odstępnę. Zgłoszenia pod „Amerykanin” do biura Jan Kopski, Szewska 5. 1441

Pokoju umeblowanego z wielkim poszukuję młode małżeństwo. — Zgłoszenia pod „Wikt” do biura „Prasa”, ul. Karmelicka 16. 1435

Pomieszkanie odstąpię pokój z uryżą nadającą się na kuchnię, śródmieście, warunek kupno całego urządzenia, ępiarnia, jadalnia i t. p. Zgłoszenia pisemne biuro „Prasa” ul. Karmelicka pod „5 Melonów”. 1429

W siewach rozwodowych, seperacyjnych i alimen-tacyi udzieli porady „Prawniki 1424” do biura ogłoszeń „Lot” Kraków. 1295

Zamówienia na węgiel ze zno-szeniem do p walecy, w do-wolnych ilościach, natych-miastowa dostawa, przyjmuje „Pewność”, Dom komisowo-handlowy. Kraków, Du- ga 43. 1357

Poszukuję spółnika w gładnie odsunę kancelaryę ad-wokacką w Krakowie. Zgłosze-nia pod „Kancelarya s.w.” do biura ogłoszeń Felksa Stattera, Kraków. Grodzka 13. 1446

Zamienię 4 pokoje z kuchnią i ewent. meblami w No-wym Sączu przy ul. Jagiel-lońskiej na mieskanie w Kra-kowie. Zgłoszenia biuro Jan Ropski, Szewska 5. 1442

Wyuczę angielskiego w krót-kim czasie metodą Ber-litza. Godzina 700. — Zgło-szenia do biura „Prasa”, Kar-melicka 16 — pod „700”. — 1443

Wszelkie towary i maszyny do komisowej sprzedaży oraz i na skład, nie licząc składowego, przyjmuje „Pewność”, Dom komisowo-handlowy, Kraków, ul. Długa 34. 1356

Zgubioną kartę powołania na nazwisko Jan Górak, ur. 1889 r. w Giestrzu, wydaną przez P. K. U. Busko, unieważnia się. 1439

Polecam wszelkie dodatki do krawiectwa oraz przybory do haftu. H. Heim, Kraków, Starowiśna 33. 1440

Stradzoną kartę powołania na nazwisko Jan Kaczor, wydaną przez P. K. U. Busko w Kieleckiem, świadectwo z kopalni Kilmontów i pa-piery wydane przez M. syę fancuską z polecenia P. U. P. P. w Oświęcimiu, unieważ-niam. 1438

Zgubione papiery wojskowe na nazwisko Józef Habaj sierżant 3 pp. wystawione w Radomiu, unieważniam. 1420

Zgubioną karę zwolnienia na nazwisko Polikarb Kasprzak wystawioną w Bochni, unieważniam. 1420

Stradzone papiery wojsko-we na nazwisko Franciszek Furman wystawione przez P. K. U. w Rzeszowie, unieważniam. 1436

Zgubione papiery wojskowe na nazwisko Władysław Kwietniowski, wystawione w Krakowie, unieważniam. 1419

Magiera Leon r. 1897 zgubił papiery wojskowe, które unieważnia. 1445

Zgubioną wojskową karę zwolnienia na nazwisko Michał Kalisz, unieważnia się. 1408

Poszukiwani tap cerzy

na stałe zajęcie za dobrem wynagrodzeniem do większego przedsiębiorstwa, niechajże się na sily pierwszorzędne. Zgłoszenia pod „Dobry zarobek” do biura ogłoszeń Felksa Stattera, Kraków, Grodzka 13. 36

E 233/22/6.
Dnia 5 grudnia 1922 o godz. 9 rano w biurze Nr. 48 I. p. odbędzie się

LICYTACYA
realności lwh: 905 Dz. XXII Podgórze na Rydlówce położonej, Krakowską fałoczą gumy z wszystkimi budynkami, maszynami i su owcami stanowiącej. Wadyum wynosi 10 370 655 mA. Najniższa oferta 51.653,275 mk. Akta i warunki licytacyjne przeglądać można w wymienionym niżej sądzie codziennie w godzinach urzędowych.
1387 Sąd powiatowy Podgórze Oddz. II.

Osoby umiejące szyc na maszynie
znajądą stałe zatrudnienie w fabryce rękawiczek 1405
H. LICHTIG i SYN, Kraków, Dietłowska 11.
Wydajemy także maszyny i robotę do domu.

Polsko-Amerykańska Fabryka krawiecka

poszukuje pracowników amerykańskich

jak następuje:

- Pocket makers
- Linning makers
- Sieve sewers
- Vest makers
- Pants makers
- Cutters
- Trimmers
- Pressers
- i wielu innych

Oferty z podaniem, gdzie i w jakiej firmie amerykańskiej pracowano nadsyłać do:
Akc. Tow. krawieckie „Ameryka”
Ząbkowska Nr. 40. — Praga-Warszawa.

Samodzielną buchalterkę

rutynowaną korespondentkę przyjmie zaraz 1359 Dom meblowy, M. PŁĄSZOWSKI, Kraków. Mały Hynek L. 2. — Zgłoszenia z ofertami.

PALMA

Dużo zaoszczędzicie nosząc obcas i zelówki kauczukowe — PALMA —

PALMA-KAUCZUK (Spółka z ogr. odpowiedzialn.)
Skład fabryczny: Kraków, Łoborzyszowska L. 5.

ATRAX

Oryginalna reklama świetlna w oknie wystawowym i na trotuarze

zwraca powszechną uwagę i ściągą kupujących do każdego sklepu!

Elegancki. Tani. Łatwy do użycia!

Zamawiać należy w Biurze Reklamy „PRASA”, Kraków, ulica Karmelicka 16.

Gotujcie smaźcie i pieczcie tylko na KUNEROLU

Nuszczo roślinnym smakoszków.

Przedstawiciel: **M. VORZIMMER, KRAKÓW.** 1006